

Laki- ja toimistopalvelut/ Marina Louhija

10.11.2020

Työ- ja elinkeinoministeriö
Energiaosasto
PL 32
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@tem.fi

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi energian alkuperätakuista 6.7.2020

Fingrid Oyj:n lisälausunto lakiesityksestä annettuihin lausuntoihin

Olemme perehtyneet annettuihin lausuntoihin koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi energian alkuperätakuista. Haluamme siksi lausua uudemman kerran ja nostaa vielä esiin asian valmistelun kannalta keskeisiä näkökohtia sekä oikaista joitakin lausunnoissa esitettyjä virheellisiä käsityksiä.

1 Yksi kansallinen toimija alkuperätakuiden rekisterinpitäjäksi

Fingrid Oyj ("Fingrid") kannattaa edelleen järjestelyä, jossa alkuperätakuiden sähköisestä rekisteristä vastaisi yksi kansallinen toimija, joka hallinnoisi kaikkia uusiutuvan energian direktiivin edellyttämien energiamuotojen alkuperätakuita. Yksi rekisterinpitäjä mahdollistaisi sen, että markkinatoimijat voisivat hallinnoida alkuperätakuitaan yhden sopimusosapuolen kanssa ja siten maksaa vain yhden rekisterinpitäjän kustannukset tilanteissa, joissa markkinatoimija toimii usealla uusiutuvan energian markkinalla. Tällä myös vältettäisiin ongelmatilanteet, joita syntyy energiamuotojen konversiotilanteissa, kun esimerkiksi uusiutuva sähkö muunnetaan uusiutuvaksi vedyksi. Yhdellä rekisterinpitäjällä on myös parhaat edellytykset toimia hallituksen esityksessä esitetyllä tavalla kansainvälisesti; hoitaa alkuperätakuihin liittyvät rekisterinpitäjän kansainväliset yhteistyöveloitteet (esim. AIB eli Association of Issuing Bodies -järjestön toimintaan osallistuminen) ja varmistaa koko Suomen edut parhaalla mahdollisella tavalla.

Fingrid katsoo lisäksi aiempaan lausuntoonsa viitaten, että ehdotetun alkuperätakuulain muutoksen myötä korostunut viranomaistehtävän luonne ei mahdollista sellaisen sopimukseen perustuvan järjestelmän jatkamista, jolla Fingrid on nykyisellään hoitanut sähkön alkuperätakuiden hallinnointiin liittyviä tehtäviä Ahvenanmaan maakunnan puolesta.

Osaamisen ja hallinnoinnin kannalta paras ratkaisu kaikkien uusiutuvan energian direktiivin edellyttämien energiamuotojen alkuperätakuiden rekisterinpitäjäksi on Fingridin näkemyksen mukaan Motiva Oy, joka on valtion täysin omistama yhtiö. Fingrid on valmis avustamaan ja myötävaikuttamaan sähkön alkuperätakuiden osaamisen ja rekisterin siirrossa Motivalle. Sen varmistamiseksi, että tehtävien siirto voidaan tehdä palveluiden jatkuvuus turvaten, Fingrid luonnollisesti on valmis jatkamaan sähkön

Fingrid Oyj

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 1072894-3, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Laki- ja toimistopalvelut/ Marina Louhija

10.11.2020

alkuperätakuisiin liittyviä tehtäviä niin pitkään, kuin palveluiden siirto turvallisesti edellyttää.

Alkuperätakuiden rekisterinpitäjinä toimii nykyisin hyvin erityyppisiä organisaatioita. Euroopan muissa jäsenmaissa rekisterinpitäjinä toimivat joidenkin kantaverkkoyhtiöiden ohella mm. valtionhallinnon eri organisaatiot mukaan lukien regulaattorit tai markkinapaikkaa ylläpitävät tahot, jotka kaikki saavat tuotantolaitosten mittaustiedot mittaussvastuullisilta. Lista rekisterinpitäjistä on nähtävissä mm. eurooppalaisten rekisterinpitäjien yhteisen organisaation sivuilla (www.aib-net.org). Voimassa olevan lain perusteluissa rekisterinpitäjän tehtävät määrättiin aikanaan Fingridille, koska Fingridillä katsottiin olevan synergiaa kaikkien voimalaitosten sähköntuotannon mittaustietojen hyödyntämisessä. Tämä perustelu ei pidä enää paikkaansa esitetystä laajuudesta taseselvityksen siirryttyä pois Fingridistä vuonna 2017 pohjoismaiseen taseselvitysyhtiöön eSett Oy:öön. Mittaustietojen synergiaedellytystä ei tue myöskään yllä mainittu rekisterinpitäjien lista, joka osoittaa sen, miten muissa jäsenmaissa tehtävä on vastuutettu.

2 Fingrid Oyj on kaupallisesti toimiva julkinen osakeyhtiö

Oikeusministeriön hallituksen esityksestä antamassa lausunnossa on kiinnitetty huomiota alkuperätakuupalveluntehtävän taloudellisen tuoton rajoittamiseen. Alkuperätakuun rekisterinpito on julkisen palvelun tehtävä, mutta siihen liittyy aina selkeä liiketaloudellinen riski rekisterinpitäjälle. Markkinatoimijat käyttävät sähköä alkuperätakuupalvelua ainoastaan, mikäli se on heidän oman liiketoimintansa kannalta hyödyllistä ja kannattavaa. Johtuen lakivelvoitteesta rekisterinpitäjän tulee kuitenkin ylläpitää sähköistä rekisteriä ja palvelun valmiutta riippumatta siitä, onko alkuperätakuulle kysyntää tai palvelulle yhtään maksajaa. Yksityiselle rekisterinpitäjälle liiketoiminnan volyyimiriski on erittäin suuri. Liiketoiminnan pienentyessä kiinteät kustannukset säilyvät käytännössä ennallaan, mikä johtaa toimijoiden maksujen nousuun ja siten edelleen pienentää kiinnostusta alkuperätakuiden markkinaa. Nykyisellään sähköä alkuperätakuun rekisteripalvelujen kysyntä on Suomessa voimakkaasti keskittynyttä, mikä entisestään lisää liiketoimintariskiä. Näin ollen alkuperätakuupalvelutehtävää (sähköä tai minkään muunkaan energiamuodon osalta) ei voida osoittaa kaupallisesti toimivalle yhtiölle, jolla on useampi omistaja, siten, että se olisi maksuperusteista liiketoimintaa.

Oikeusministeriö on lisäksi lausunut siitä, miten alkuperätakuupalvelu voitaisiin sallia järjestettävään tehtävään osoitetussa yhtiössä. Fingrid on kaupallisesti toimiva julkinen osakeyhtiö, jolla on valtion 53 % osakeomistuksen lisäksi myös muita osakkeenomistajia. Mikäli Fingrid määrätään jatkamaan sähköä alkuperätakuiden rekisterinpitäjänä, on Fingridin asiakkaiden ja omistajien kannalta tärkeää, että tällainen laissa määrätty julkisen hallinnon tehtävä voidaan läpinäkyvästi erottaa yhtiön muusta liiketoiminnasta. Näin toimimalla voidaan varmistaa asiakkaiden luottamus siihen, että

Fingrid Oyj

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 1072894-3, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Laki- ja toimistopalvelut/ Marina Louhija

10.11.2020

kantaverkkopalvelusta perittävä maksu perustuu ainoastaan kantaverkkotoimintaan liittyviin investointeihin ja kuluihin. Tästä syystä alkuperätakuupalvelun tehtävien järjestäminen siten, että se voidaan sijoittaa täysin omistettuun tytäryhtiöön, tulee olla jatkossakin mahdollista. Niin ikään tehtävän hoitamisesta on taloudellisen sääntelyn periaatteiden mukaisesti voitava saada toteutuneiden kustannusten lisäksi kohtuullinen tuotto.

Ystävällisin terveisin

Fingrid Oyj

Jukka Ruusunen
toimitusjohtaja

Liitteet Fingrid Oyj:n lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi energian alkuperätakuista 24.8.2020

Jakelu Riku Huttunen, TEM

Tiedoksi Urpo Hautala, VM
Pekka Grönlund, TEM
Pekka Timonen, OM
Helka Suurpää, OM
Heini Färkkilä, OM
Simo Nurmi, Energiavirasto
Vesa Silfver, Motiva Oy